ארבעה אחין פרק שלישי יבמות

עין משפט נר מצוה

יד א מיי' פ"ז מאכלות אסורות הלכה כ"ב סמג עשין נא טור ש"ע יו"ד סימן קנה סעיף ו:

אבל הכא דליכא שני דמוכח · ואם תאמר הא נמי ידעינן מהכיא דפ"ב כדתמרינן לעיל (דף כ.) ויש לומר דהתם ליכא ערוה דקמוכח שאינה נא מוצלת ולא מתייבמת אבל הכא שמיהן מתייבמות וליכא הוכחה: **שנעשו** גרות זו לזו כו' · הייט דוקא כשנפלו לפני יבמין מודה רבי שמעון דאסור לעיל רבי שמעון אומר יקיימו: תחומה

תורה אור

*איסור מצוה ואיסור קדושה חולצת ולא מתייבמת: **התם** איסור מצוה לחודה הכא איסור מצוה ואחותה, ס"ל אמינא ליקום איסור מצוה במקום איסור ערוה, ותתייבם קמ"ל, ותתייבם? כיון דמדאוריתא רמיא אשמועינן דתם משום דאיכא שני דמוכח אבל הכא דליכא שני דקא מוכח איסא לא ואי אשמועינן הכא אדרבה תרוויהו מוכחי אהדדי אבל איבד לא, צריכא: זו היא שאמרו זכו': זו היא למעוטי מאי? למעוטי איסור מצוה לזה ואיסור מצוה לזה, הא תו ל"ל הייינו הך מה לי לחד מה לי לתרי? מהו דתימא כי לא אמרינן אוכי איסור מצוה במקום איסור ערוה היכא דאיכא למיגזר משום שני אימא להאי אוקימנא איסור מצוה במקום איסור ערוה, ולהאי [אוקימנא] איסור מצוה במקום איסור ערוה, וליבמו, קמ"ל אמר רב יהודה אמר רב וכן תני ר' חייא בכולן אני קורא בהן האסורה לזה מותרת לזה ואחותה כשריא יבמתה או חולצת או מתייבמת ורב יהודה מתרגם מחמתו ואילך אבל שיתא בבי דרישא לא מ"ט כיון דבתו באונסין הוא דמשכחת לה בנשואין לא משכחת לה, בנשואין קמיירי באונסין לא קא מיירי ואבא מתרגם אף בתו (באה) מאונסתו כיון דאשכוחי משכחת לה אי בעיא באונסין תיהוי אי בעיא בנשואין שלא היה בעולמו לא כיון דאליבא דר"ש הוא דמשכחת לה אליבא דרבנן לא משכחת לה בפלוגתא לא קמיירי ורב ספרא מתרגם אף אשת-אחיו שלא היה בעולמו ומשכחת לה בשיתא אחי ואליבא דר"ש וסימנך מת נולד ויבם מת נולד ויבם: ראובן נולד יששכר ויבם לוי מת שמעון נולד זבולן ויבם נכריות-מת ראובן נולד יששכר ויבם לוי מת שמעון נולד זבולן ויבם יהודה מתו לוי ויהודה בלא בנים ונפלו להו קמי יששכר וזבולן האסורה לזה מותרת לזה והאסורה לזה מותרת לזה ואחותה שהיא יבמתה, ל"ל יבם יהודה, בלא יבם יהודה נמי משכחת לה? משום צרה, צרה דצרה מאי איכא למימר? כגון דהדר ויבמינהו נמי גד ואשר: **מתני'** *שלשה אחין שנים מהן נשואין שלו אחיות או אשה ובתה או אשה ובת בתה או אשה ובת בנה הרי אלו חולצות ולא מתייבמות ור"ש פוטר, היתה אחת מהן אסורה עליו: איסור ערוה אסור בה ומותר באחותה, *איסור מצוה אסור אסורה עליו: איסור ערוה ולא מתייבמות: **גמ'** *תניא ר"ש פוטר בשתיהן מן החליצה קדושה חולצות ולא מתייבמות: ומן היבום שנאמר *ואשה אל אחותה לא תקח לצרור *בשעה שנעשו צרות זו לזו לא יהא לך ליקחה אפי' באחת מהן: היתה אחת מהן כו': הא תו למה לי הייינו הך לר"ש איצטריך סד"א הואיל ואמר ר"ש שלא אחיות לא חולצות ולא מתייבמות משום ב' אחיות דעלמא, קמשמע לן: איסור מצוה כו': והא

איסור מצוה · אם היתה האחת אסורה על האחר איסור מצוה היא מותר באחותה הואיל והיא מדאורייתא רמיא קמיה הואי לידך אחות זקוקתו הלכך בעו מינלה: **התם** · בפרק כילד: **איסור מצוה לחודה** · לא תשמעינן אלא שהיא אסורה עליו איסור מצוה תחומה: **והכא אשמועינן איסור מצוה ואחותה** · אם כשנפלו לו משני אחין, דאחותה לא מייבמת, דלא תימא איסור מצוה במקום עדוה ומתייבם אחותה ולא תיהוי אחות זקוקתו: **משום מצוה עכוד רבנן** · שהתקיים מצות יבום ולא העמידו איסור זיקה שהוא מדברייהם לאסור את אחותה היכא דהוי עליו איסור מצוה קמ"ל: **הכא ליכא שני דמוכח** · שהרי שמיהן מתייבמות ואמי למיגזר אחות זקוקה בעלמא ואימא לא תמא לא לייבמן קמ"ל: **תרוייהו מוכחי אהדדי** · שזה לא יוכל ליקח את האחרת אלא זו וכן זו, מוכחת מילתא שזו אסורה על זה וזו על זה לפיכך ליכא אחות זקוקתו: **פיינו דר'** · דהא בהדיא קתני לה לעיל איסור מצוה ואיסור קדושה תולדה: **כי לא אמרינן אוכי איסור מצוה במקום ערוה** · להתייבם אחותה היכא דאין איסור מצוה אלא באחת על אחת וגמי שמיהן זקוקות דלי שריא לייבומי להאי שהאחת אסורה עליו אמי שני נמי לייבומי וקא פגע באחות זקוקתו: **בכולן אני קורא כהן** · בכל ממש עשרה עריות דכפ"ק אפשר להן להיות שתי אחיות נופלות לשני אחין והאחת אסורה על זה משום אחת מכל העריות הללו ומותרת לזה שאינה אסורה עליו ומתייבמת מתייבמות ומתוך כך נמצאו שתי אחיות זקוקה וכולן פיקשתי כפ"ח (דף מ:): **כמוכפין** · בכתו ניקוי מאטוסתו כגון לראובן אכס אשה והוליד בת וכתו שמעון ואכס אשה אחיו והוליד בת וניקשו בת לראובן ובת שמעון לוי ויהודה אחי אביהן והרי הן אחיות מן האם בת שמעון מותרת לראובן ובת ראובן מותרת לשמעון ונמצאו שתי אחיות מתייבמות וכן בת בתו וכן בת בת בתו אע"ג דכל ממשה בני דריסא מתקיים בשאין הוולד יוכלו לא מתקיים

מצות' במקום איסור ערוה' ותתייבם קמ"ל, ותתייבם? כיון דמדאוריתא רמיא אשמועינן דתם משום דאיכא שני דמוכח אבל הכא דליכא שני דקא מוכח איסא לא ואי אשמועינן הכא אדרבה תרוויהו מוכחי אהדדי אבל איבד לא, צריכא: זו היא שאמרו זכו': זו היא למעוטי מאי? למעוטי איסור מצוה לזה ואיסור מצוה לזה, הא תו ל"ל הייינו הך מה לי לחד מה לי לתרי? מהו דתימא כי לא אמרינן אוכי איסור מצוה במקום איסור ערוה היכא דאיכא למיגזר משום שני אימא להאי אוקימנא איסור מצוה במקום איסור ערוה, ולהאי [אוקימנא] איסור מצוה במקום איסור ערוה' וליבמו, קמ"ל אמר רב יהודה אמר רב וכן תני ר' חייא בכולן אני קורא בהן האסורה לזה מותרת לזה ואחותה כשריא יבמתה או חולצת או מתייבמת ורב יהודה מתרגם מחמתו ואילך אבל שיתא בבי דרישא לא מ"ט כיון דבתו באונסין הוא דמשכחת לה בנשואין לא משכחת לה, בנשואין קמיירי באונסין לא קא מיירי ואבא מתרגם אף בתו (באה) מאונסתו כיון דאשכוחי משכחת לה אי בעיא באונסין תיהוי אי בעיא בנשואין תהוי אבל אשת-אחיו שלא היה בעולמו לא כיון דאליבא דר"ש הוא דמשכחת לה אליבא דרבנן לא משכחת לה בפלוגתא לא קמיירי ורב ספרא מתרגם אף אשת-אחיו שלא היה בעולמו ומשכחת לה בשיתא אחי ואליבא דר"ש וסימנך מת נולד ויבם מת נולד ויבם: ראובן ושמעון נשואין שתי אחיות, לוי ויהודה נשואין שתי נכריות-מת ראובן נולד יששכר ויבם לוי מת שמעון נולד זבולן ויבם יהודה מתו לוי ויהודה בלא בנים ונפלו להו קמי יששכר וזבולן האסורה לזה מותרת לזה והאסורה לזה מותרת לזה ואחותה שהיא יבמתה, ל"ל יבם יהודה, בלא יבם יהודה נמי משכחת לה? משום צרה, צרה דצרה מאי איכא למימר? כגון דהדר ויבמינהו נמי גד ואשר: **מתני'** *שלשה אחין שנים מהן נשואין שלו אחיות או אשה ובתה או אשה ובת בתה או אשה ובת בנה הרי אלו חולצות ולא מתייבמות ור"ש פוטר, היתה אחת מהן אסורה עליו: איסור ערוה אסור בה ומותר באחותה, *איסור מצוה אסור אסורה עליו: איסור ערוה ולא מתייבמות: **גמ'** *תניא ר"ש פוטר בשתיהן מן החליצה קדושה חולצות ולא מתייבמות: ומן היבום שנאמר *ואשה אל אחותה לא תקח לצרור *בשעה שנעשו צרות זו לזו לא יהא לך ליקחה אפי' באחת מהן: היתה אחת מהן כו': הא תו למה לי הייינו הך לר"ש איצטריך סד"א הואיל ואמר ר"ש שלא אחיות לא חולצות ולא מתייבמות משום ב' אחיות דעלמא, קמשמע לן: איסור מצוה כו': והא

שיהו שתי בנות של שני אחין אחיות מן האם, שלא אפשר שכשל יבמתו שיש לה בת, לא תני בהו האסורה לזה כו' הואיל וכולן איסור שם בת הן: **דאליבא דרבי שמעון היא דמשכחת לה** · האסורה לזה כדמפרש רב ספרא לקמיה: **כפלוגתא דא מיירי** · **האסורה לזה** · אשת שלו ליבם יהודה לישכר שבא ומצלה אסורה עליו מזיקת לראובן שלא היה בעולמו ומותרת לזבולן שכשעלה כבר נמצאה לוי ובייבם ולבסוף בעולה שרי ר"ש ואשת יהודה אסורה לזבולן משום שמעון שלא היה בעולמו ומותרת לישכר: **בגלגולא דא מיירי** · שלא ייבם יהודה לוי, אלא שמעון שלא זבולן ומת לוי בלא בנים ונפלו ואשת שמעון שרי לישכר וכמשה אחי משכחת לה מת לראובן שלא היה בעולמו ומותרת לזבולן, ואשת שמעון מותרת לישכר שהרי בעולמו היה לפני ישכר וזבולן, ואשת לוי אסורה לישכר מפני לראובן ומותרת לזבולן: **משום גרה** · הלי דנקט "ייבם יהודה" משום גרה, דבני אשתו גמי בגרה האסורה לזה מותרת לזה אם בתו ישכר וזבולן ואסורה לזבולן: **משום גרה** · הלי דנקט "ייבם יהודה" משום גרה, דבני אשתו גמי בגרה האסורה לזה מותרת לזה אם בתו ישכר וזבולן לייבם לוי ויהודה הראשונה אשת לוי אסורה לישכר משום גרה אשת-אחיו שלא היה בעולמו וכן אשת יהודה אסורה לזבולן, ואשת לוי אסורה לישכר ומותרת לזבולן, וא